

OPĆINA SREBRENIK

MUNICIPALITY OF SREBRENIK

Poštovani,

Tokom proteklih godina općina Srebrenik je u cilju uključivanja u evropske integracije kroz institucije Tuzlanskog kantona, Federacije BiH i BiH, prolazila kroz dinamičan tranzicijski period. Novi pristup lokalnom ekonomskom razvoju pruža nam nove instrumente i metode na razvoju privatnog sektora uz podršku lokalne uprave, koja treba da postane nosilac razvojnih inicijativa i servis svim građanima, posebno potencijalnim investitorima. Primjenjujući koncept lokalnog razvoja uvidjeli smo potrebu uspostavljanja strateškog upravljanja razvojem i nužnost definisanja razvojnih perspektiva, kroz određivanje strateških ciljeva i prioritetnih projekata koji će voditi njihovom dostizanju. Tom procesu, značajno je doprinijelo postizanje općeg konsenzusa o pitanjima razvoja u svim segmentima zajednice: lokalne uprave, stručnih i naučnih institucija, poslovne zajednice i građana. Dosadašnji napori ulagani su u stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta, prilagodljive privredne strukture, razvoju tržišta rada i otvaranju općine za nova investiciona ulaganja. Naši budući napori će biti usmjereni na dostizanju postavljenih ciljeva u razvoju općine Srebrenik, kao općine uključene u savremene integrativne procese globalizacije. Ištičući da je Srebrenik otvorena općina prema stranim investicijama, izražavam dobrodošlicu svim pozitivnim idejama i inicijativama.

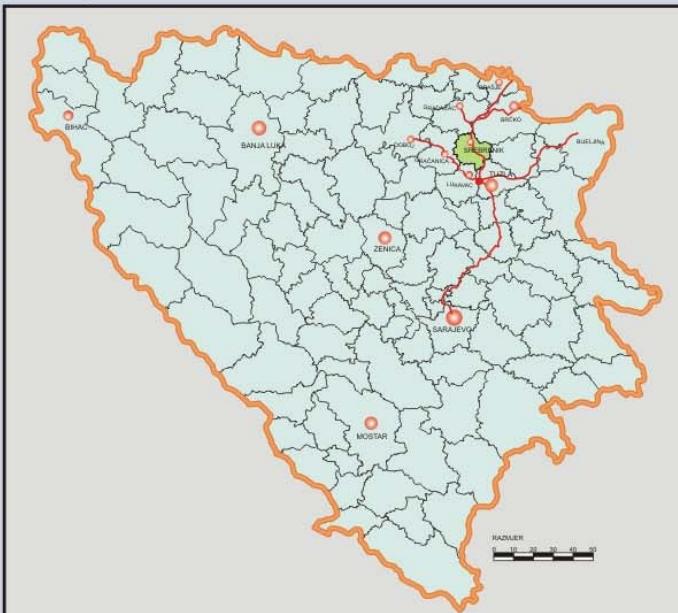

Osman Suljagić, dipl.oec.
Načelnik općine Srebrenik / Mayor of Srebrenik

Dear,

During the past years municipality of Srebrenik has gone through dynamic transition period in order to join European integration through the institutions of Tuzla Canton, Federation BiH and BiH. The new approach to local economic development is giving us new tools and methods in development of private sector assessed by local administration which should become the main development initiator and service for all citizens, especially potential investors. Applying the concept of local development, we came up with a need to establish strategic development management and necessity in defining development perspectives through determining strategic goals and priority projects that lead to their accomplishment. Significant contribution to this process has given by the general consensus on the development issues in all segments of the community: local authorities, expert and scientific institutions, business community and citizens. Efforts we have put in previous period were conducted with a final goal of achieving competitiveness of friendly environment for business activities, adaptable economic structure, development of labor market and opening the municipality for new investments. Our future efforts will be directed to achieving of set goals in the development of Srebrenik municipality as a municipality included in modern integrative globalization processes. Emphasizing that Srebrenik is open municipality towards foreign investments, I would like to welcome all positive ideas and initiatives.

Srećnica općina Srebrenik se nalazi u sjeveroistočnom dijelu BiH, na zapadnoj strani pod-majevičkog područja. Okružena je planinskim masivima Majevica i Trebave, koji se spuštaju u prostranu ravnicu, kroz koju od juga prema sjeveru protiče rijeka Tinja. Uz rijeku Tinju prolazi željeznička pruga normalnog kolosijeka Brčko-Tuzla, te magistralni put Županja-Tuzla-Sarajevo. S općinom Srebrenik graniče općine Tuzla, Lukavac, Gračanica, Gradačac te Brčko DC. Istočnim dijelom općine proteže se planina Majevica, čiji najviši vrh iznosi 917 metara. Općina spada u brdsko poljoprivredni rejon. Klima je umjerenokontinentalna sa naglašenim godišnjim varijacijama temperature i padavina. Općina obuhvata površinu 248 km². Prije rata (1992-95) na području općine je živjelo 41579 stanovnika, raspoređenih u 63 ruralna i jedno naselje gradskog tipa. Stvaranjem dejtonske BiH i FBiH, Srebrenik je u sastavu Tuzlanskog kantona. Općina Srebrenik ima 7 mjesnih područja koji se tretiraju kao sekundarni centri, a to su: Podorašje, Duboki Potok, Srebrenik, Tinja, Špionica, Rapatnica i Sladna.

Karta Bosne i Hercegovine / Map of Bosnia and Herzegovina

Srebrenik Municipality is situated in the north-east Bosnia and Herzegovina, on the west side of mountain Majevica. Two mountains Majevica and Trebava make natural border to the territory of the municipality, and the river Tinja flows in direction south-north. Srebrenik Municipality has got good rail and road communication to other cities in BiH. Srebrenik Municipality is bordered by following municipalites: Tuzla, Lukavac, Gračanica, Gradačac and Brčko DC. Climate is temperate-continental with extensive variation between temperature and rain falls. The municipality makes up an area of 248 square kilometres. In the period between 1992-1995 almost 41579 people lived in 63 rural and one urban settlement. With creation of Dayton BiH, Srebrenik became a part of Tuzla Kanton. Municipality also has seven local communities treated as secondary centres among them are Podorašje, Duboki Potok, Srebrenik, Tinja, Špionica, Rapatnica and Sladna. It is thought that total population of the municipality is 45000 of whom 11200 live in the town. The municipality has an average of 181 people per square kilometre. There are not traces of valuable mineral resources, except for arsenic, cobalt, nickel, bituminous coals,

Prepostavlja se da na prostoru ove općine danas živi oko 45.000 stanovnika, od čega u gradu Srebreniku oko 11.200. Gustina naseljenosti stanovništva je 181 st. / km². Na području općine Srebrenik se ne nalaze značajniji mineralni resursi. Registrovane su pojave arsenovih ruda, nikla i kobalta, kamenog uglja, glina i industrijskog kamenja. Od istraženih mineralnih sirovina za eksploataciju je interesantan krečnjak, čije se rezerve procjenjuju na oko 52 miliona tona. Od ukupne površine općine oko 44% otpada na šume i neplodno zemljište, a preostalih 56% čini poljoprivredno zemljište od čega je 47% kvalitetno poljoprivredno zemljište. Pod šumama se nalazi oko 37% općinske teritorije. Procjenjuje se da općina raspolaže sa 966.000 m³ drvene mase. Snabdijevanje vodom za piće i sanitarnom vodom domaćinstava i privrede je za oko 80% potreba organizirano preko 70 mjesnih i lokalnih vodovoda. Kao potencijalni resurs na području općine su identificirane termomineralne vode u toku hidro-geoloških istraživanja rađenih 1982. i 1983. godine. Sva naseljena mjesta na području općine su pokrivena električnom i telefonskom mrežom. Ukupan broj telefonskih korisnika je oko 8.500. Oko 90% općinskog područja je pokriveno mobilnom telefonijom.

Srebrenik Grad / Srebrenik Town

clay and technical stones. Limestone, that known reserves are in excess of 52 million tonnes, is attractive for exploitation. 44% of total territory is covered by forests and it is unsuitable for agriculture. The rest of the territory is agricultural land of which 47 % makes agricultural land of high quality. Thick forests cover 37% of the total territory and wood resources are estimated on 966000 m³. Water supply is organised for 80% population by 70 local pipelines. There were some hydro-geological researches in 1982 and 1983 which were shown thermo-mineral water deposits. All inhabited settlements on the territory of the municipality have electricity and telephones. About 8500 households have fix-telephone lines. Mobile phone net covers about 90% of the territory.

Srebrenik - Stari Grad / Srebrenik - Old Town

Srebrenik je, najvjerojatnije, dobio ime po istoimenoj novčanoj jedinici i tajnoj kovnici novca, koja je po nekim u gradu postojala i davala mu posebnu važnost. Nalazio se u oblasti Soli koja je u sastavu Bosanske države pouzdano od bana Kulina (1180.-1204.). Nema podataka o tome ko je i kada sagradio grad, ali sudeći po njegovom zvaničnom pomenu, za početak najvažnijeg perioda u životu grada može se uzeti 1284., godina ženidbe Stjepana I Kotromanića (sina Prijezde II) i Jelisave (kćeri srpskog kralja

*I*t is thought that Srebrenik was named after medieval currency. Medieval Srebrenik was situated in Soli region and the first mention of the name was in 1284. There is no evidence who built and when the town was built, but as the beginning of the most prosperous period was the date of marriage between Stjepan I Kotromanić (the son of Prijezda II) and Jelisaveta (the daughter of Dragutin, King of Serbia). Stjepan II Kotromanić, the heir to the Bosnian throne, chose Srebrenik for his royal capitol and edited his

Dragutina). Iz tog braka rodiće se Stjepan II Kotromanić, koji će u Srebreniku jedno vrijeme stolovati i 15.02.1333. godine izdati poznatu povelju Dubrovniku o tome da im prepušta «Vas Rat, Ston i Prevlaku do vijeka vijekoma» -otvarajući trgovinske puteve Dubrovnika sa Bosnom. Razlog tome je vješto posredovanje Dubrovčana u sporu između Stjepana II Kotromanića i srpskog kralja Dušana, koji su uspjeli da ih izmire. Po jednima je postojao još jedan razlog za slavu, naime, banu se tih dana rodio sinovac Tvrtko-budući i prvi kralj Bosne (1353.-1391.). U to vrijeme Srebrenik je bio i prijestolnica srednjevjekovne Bosne kojom su vladali Kotromanići, utemeljivši njene najprostranije granice. Bosna se tada prostirala od Save na sjeveru, Zadra i Knina na zapadu i Herceg Novog na jugoistoku. Kada je s proljeća 1363. ugarski kralj Ludovik napao Bosnu kao, tobože, jeretičku zemlju, pod Srebrenikom su doživjeli takav poraz da su se povlačili u neredu i pri tom izgubili ugarski državni pečat. Poslije se Srebrenik spominje kraće vrijeme 1455. g., a 1464. g.

Stara kuća Suljagića "Čardaklija" / Old house of Suljagić "Čardaklija"

famous chapter to Dubrovnik Republic, in which he said: "We granted You Rat, Ston, Prevlaka for the time being." He also established good relationship and trade with Dubrovnik Republic. At that time Srebrenik was royal capitol of Medieval Bosnia ruled by family the Kotromanićs. Medieval Bosnia streched up the Sava on north, Zadar and Knin on west and Herceg-Novi on south-east. When in the spring 1363 Hungarian King Ludovic attacked Bosnia as heretic land, Srebrenik was the battle place and the Hungarian Army was forced back. In the mess after the battle, scattered army lost the Hungarian state stamp. After that Srebrenik was mentioned once in 1445, and

ugarski kralj Matija Korvin prodire sa vojskom u sjeveroistočnu Bosnu i zauzima Srebrenik. Od osvojenih krajeva formira Srebreničku banovinu, a za zapovjednika Banovine postavlja hrvatskog velikaša Nikolu Iločkog. Središte banovine Srebrenik je bio do 1512. godine, kada su ga osvojili Osmanlije. Napredovanjem Osmanlije prema sjeveru grad gubi na značaju. U periodu poslije Turaka Srebrenik je bio u izvjesnoj historijskoj zaledini, tako da nema puno svjedočenja o gradu u periodu Austro-ugarske vladavine (okupiran 7. jula 1878. g.). U vrijeme Kraljevine Jugoslavije, Srebrenik se nalazio u sastavu tuzlanske oblasti. Osnivanjem općina 1952. godine, Srebrenik se u odnosu na ranije granice, širi, da bi 1958. godine obuhvatio područja i uspostavio šire granice općine u kojima se i danas nalazi. Gradnja pruge Brčko-Banovići i putne dionice Županja-Sarajevo-Opuzen daje Srebreniku impuls napretka i oživljavanja. Počev od srednjovjekovnog grada do današnjeg tipa općine, Srebrenik je, cijelo vrijeme i danas, naseljen većinskim muslimanskim stanovništvom. Od srednjovjekovnog grada i izrazito nerazvijene općine u BiH, Srebrenik se danas može svrstati u srednje razvijenih općina i gradova. Od 1975. godine, na osnovu Odluke Vlade BiH, Srebrenik je ponovo dobio status grada, ali u prostoru donjeg dijela gdje se razvio novi grad. Danas je Srebrenik otvoreni grad umjetnosti, poznat po svojim vašarima, razvijenoj poljoprivredi, voćarstvu i pčelarstvu te uspješnoj privatnoj inicijativi.

again in 1464 when Hungarian king, Matija Korvin took possession over this town. From new gained territory was established Srebrenik Banovina with Croatia born peer, Nikola Iločki, as its head. The centre of Banovina was Srebrenik up to 1512 when Otoman Empire conquered Bosnia. With Turcs Army advancing north, town lost its significance. During Otoman Empire ruling over Bosnia, Srebrenik was a place of no historical importance, so there are not many evidence about life in it, even in the period of Austro-Hungarian rule over Bosnia. In 1952 Srebrenik got new territories, and finally in 1958 there was territory of the municipality as it is today. The new impulse to developing of the municipality was construction of Brčko-Banovići rail and Županja-Sarajevo-Opuzen road. Majority of population was and still is muslim. Starting from the position of undeveloped municipality, the Srebrenik of today is middle-developed municipality. In 1975, Republic Goverment B&H granted Srebrenik status of the town, but on the location bellow the medieval town. The Srebrenik of today is the city of culture, well-known for its fairs, developed agriculture, fruit production and honey production.

Džamija u Čojluku iz XIX st. / Mosque in Čojluk from XIX ct.

Lokalna strategija zakonodavno-izvršne vlasti općine usmjerena je ka stvaranju ekonomskog ambijenta promovisanju što većeg broja razvojnih projekata. Općina Srebrenik donijela je čitav niz značajnih odluka i planskih dokumenata koji stimulišu ulaganja i otvaranje novih preduzetničkih firmi na njenom području, a nivo usluga, po zahtjevima preduzetnika, podignut je na visok stepen ekspeditivnosti i minimalne rokove u rješavanju svih zahtjeva iz domena općinske uprave. Uspostavom "Centra za informisanje", informatizacijom rada općinskih službi te uspostavljanjem standarda rada i procedura standarda ISO 9001:2000, kao prvi organ uprave na Tuzlanskom kantonu, administracija općine Srebrenik na dobrom je putu da postane istinski servis građanima. Razvijena infrastruktura (putevi, PTT-mreža, vodoopskrbni objekti, sistemi odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, željeznička pruga), kao i blizina granice, nekoliko ispostava banaka i mikro-finansijskih organizacija-osnovne su pozitivne reference i nezadrživi impulsi razvoja općine. Općina je usvojila i "Strategiju razvoja do 2010. godine" te u njoj prilagodila svoje organizovane naredne planske aktivnosti, a realizacijom projekata postići će se viši nivo razvoja općine. U veoma jakoj konkurenciji u okviru teme: «Efikasno

local authorities' efforts have been directed to create good conditions for economical development. Local government set up the whole range of documents aiming to stimulate investment and create new jobs. The level of the services provided by local authorities is more than efficient with high expenditure and minimum time needed for resolving all application considered local government range of influence. By establishing the institution of "Public relationship office", and computerisation of the municipality data following the standards and procedures given by ISO 9001 : 2000; local authorities of the Srebrenik Municipality are inclined to become the right civil service. Having good conditions for development of industry (roads, PTT-net, water supply, collector for waste water, rail), the relative closeness to the state border, a few banks and micro-credit organisation are valuable for further development of the municipality. Local authorities have also brought "Strategy of development until 2010" and have adjusted their planned activities to it. They hope that realisation of this will increase the development of the municipality. In a very strong concurrence of ideas based on the topic "Efficient strategical planning", Srebrenik Municipality was pronounced Beacon Municipality in B&H for 2005.

strateško planiranje» općina Srebrenik je proglašena Beacon općinom u BiH za 2005.godinu.

Efikasno strateško planiranje

Između 2004. i 2005. godine, općina Srebrenik je izradila i usvojila Strateški plan koji sadržava 34 razvojna projekta, i koji se odnosi na period do 2010. godine. Nakon što je ova strategija usvojena, izrađen je i program za kapitalna ulaganja koji je usklađen sa budžetskim predviđanjima za period od 2006.- 2010. godine. Ovaj program uvrstio je 23 projekta koja se odnose na strategiju lokalnog ekonomskog razvoja (LER), i 121 projekat izgradnje infrastrukture. Tokom 2006. godine, prihvaćeni su svi projekti koji su ili već ušli u fazu implementacije ili su se nalazili na samom početku implementacije. U svakoj fazi procesa strateškog planiranja, bili su uključeni i različiti partneri iz različitih sektora u društvu, uključujući i mjesne zajednice; održavane su redovne javne tribine, a zapisnici sa ovih aktivnosti su bili dostupni javnosti. Strategija LER tima općine Srebrenik predstavlja poseban mehanizam za uspostavljanje dugotrajnog razvoja vodovodnog i kanalizacionog sistema za manje zajednice do 2035. godine, i trenutno se nalazi u fazi implementacije. Naša najbolja iskustva iz prakse su:

Effective strategic planning

Between 2004 and 2005, Srebrenik developed and adopted a strategic plan containing 34 development projects, covering the period until 2010. After this strategy was adopted, a capital investment programme, harmonised with budget projections, was developed for the time-period 2006-2010. This programme included 23 projects from the local economic development (LED) strategy and 121 projects related to infrastructure development. Within the 2006 budget, those projects that were already in the implementation phase or were due to be implemented in 2006 were accepted. At each stage of the strategic planning process, counterparts from different sectors of society were incorporated, including local communities. Public consultations were regularly held and the minutes from these consultation meetings made public. Within Srebrenik's LED strategy there is a special project for the long-term development of both the water supply and sewage systems for all small communities up until 2035, which is currently in its implementation phase. Our best practice experiences:

-Communal infrastructure is consistently being improved which is positively effecting the quality of living and business environment. So far, these activities have been implemented by well planned and successful cooperation with citizens and a network of commissioners in local communities,

-Kontinuirano se razvija i unapređuje komunalna infrastruktura na području Općine, što podiže nivo kvaliteta života građana, a isto tako poboljšava i poslovni ambijent. U dosadašnjem periodu ove aktivnosti su realizirane uz dobro osmišljenu i u praksi izuzetno uspješno ostvarenu saradnju sa građanima i mrežom povjereništva u mjesnim zajednicama, s kojima se ostvaruje sufinansiranje projekata u ovoj oblasti.

-Uspostavljena je jaka saradnja i partnerstvo sa sektorom nevladinih organizacija, biznis sektorom i institucijama koje ih predstavljaju

who financially support the projects in this area.

-A strong cooperation and partnership with NGO sector, business sector and institutions which represent them

Srebrenik je prije rata (1992-95) bio nerazvijena općina, ali je, zahvaljujući sposobnoj lokalnoj upravi i vrijednim i sposobnim preuzetnicima, tokom rata, a posebno u periodu nakon rata, doživio nagli rast i razvoj, tako da se svrstao u red srednje razvijenih općina u BiH. I pored evidentnih problema u procesu privatizacije nekih preduzeća, koja su bili nosioci razvoja u prijeratnoj općini Srebrenik, otežanih uslova

Srebrenik Municipality was undeveloped municipality before the war (1992-1995), but thanked to capable local authorities, and diligent and competent businessmen, city progressed, so, today it is one of the middle-developed municipalities in B&H. Altough there were some problems in the capitalisation process of some firms which were important for business in pre-war Srebrenik, very difficult atmosphere for business

Upravna zgrada Kopex / Direction of Kopex

privređivanja i velikog broja nezaposlenih lica, Srebrenik iz dana u dan postaje razvijeniji sa realnim perspektivama još bržeg razvoja. Privredni objekti koji karakterišu općinu Srebrenik, razmješteni su uglavnom duž kotline rijeke Tinje, pruge i

enterprise, and a number of unemployed people; Srebrenik has become more developed than before with real perspectives for even faster development in future. Industrial buildings, one of the characteristics of Srebrenik Municipality, are situated along the

"Voćni rasadnik" Špionica

magistralnog puta koji u velikoj mjeri nagnju centralnom dijelu općine, gdje se formirao administrativni, kulturni, sportski i ekonomski centar općine. Zastupljene su brojne privredne grane kao što su: proizvodnja asfalta, kreča, kamena i betonskih elemenata, aluminijске, plastične i drvene stolarije, metalnih proizvoda, namještaja, rezane građe, ugradnja mermera i granita, obuće i

trikotaže, spužve, madraca i posteljine. Značajni su i kapaciteti prehrambene industrije kao što su:

River Tinja Valley, rail and road communications inclining to the central part of the municipality where administrative, cultural, sport and economical centre was formed major industries are: production of asphalt, technical stones, quicklime, concrete elements, marble and cabble stone mounting,

"Fana" Srebrenik-Prerada voća i povrća / Food factory timber. Among finished products significant part include aluminate, plastic and wooden elements for civil engineering, build up material, furniture, footwear, plastic masses and textiles. Still, agriculture has important role, especially, in production of bread,

"Herceg" Srebrenik

chips, chocolate, sugar and organic food; seedling material in co-operation with some firms from the Netherlands for domestic and foreign market. There are almost 500 firms existing in this

proizvodnja hljeba, čipsa, čokolade, šećer kocke te proizvodnja zdrave hrane, dok je posebno razvijena proizvodnja i uzgoj sadnog materijala, sa težištem na sadnice šljive, jabuke, kruške, višnje, trešnje i dunje, jagodičastog voća te matičnjaka za podloge voćnih vrsta, a u saradnji sa firmama iz Holandije počelo je sa radom i preduzeće za proizvodnju cvijeća, bilja, šumskih sadnica i podloga za sadnice voća, interesantnih evropskom tržištu. Na općinskom području egzistira preko 500 privatnih firmi, većih ili manjih. Općina ima veoma razvijenu trgovačku djelatnost u okviru koje su stasale velike firme, koje su ekskluzivni zastupnici značajnih evropskih proizvođača i koje svojom ponudom nadmašuju srebreničku tražnju, tako da se većina roba prodaje u drugim centrima BiH. Srebreničke prevozničko-špeditorske firme su među najizraslijim u TK-u, a u sferi prevoza tečnih tereta među najboljim u BiH. Brojne benzinske pumpe su takođe obilježje Srebrenika.

"Zaharex" Špionica municipality, many of them are representatives of big European firms which wide assortment of goods is sold not only here, but in other cities of B&H too. Trucking companies are among the most important in TK-a, many of which have specialized in transport of liquid materials. Number of petrol stations are also significant part of Srebrenik economy.

"Igram" - Srebrenik

Reljef općine Srebrenik čini idealna kombinacija šumsko-planinskog, ravniciarskog i riječnog potencijala, što je već

Motel "Park" Srebrenik

iskorišteni kapital koji je stvorio značajne turističko-ugostiteljske poslovne subjekte uz vrhunsku ponudu usluga u oblasti ugostiteljstva, lovničkog turizma i rekreativnog turizma. Turistička zajednica općine uputit će vas da obavezno posjetite srebreničke bazene za kupanje, lovišta, fazaneriju, ribogojilišta, «Stari grad Srebrenik», stare vodenice i druge značajne turističke kapacitete. Nažalost mogućnosti koje pružaju navedeni resursi nisu dovoljno iskorišteni, te bi u budućnosti i to trebalo biti jedan od oslonaca razvoja. Ugostiteljska ponuda upotpunjena je mnogobrojnim objektima tipa motela, restorana, ljetnih bašti, kafe-barova, poslastičarnica, i sl.

Vodenica / Watermill

Srebrenik landscape is an ideal combination of forests covered hills, flat plains and many rivers that was a base for building many hotels, motels and restaurants. Touristic resorts can provide services

Bazeni "Inter" Srebrenik

for hunting, fishing or simply relaxing. For those who choose to visit our town we can offer visit to the swimming-pools, hunting grounds, fishing grounds, old mills and many other attractions. Unfortunately, touristic resorts have not been used in a proper way so they will get their chance in future.

Motel "Orion" Ormanica

Svi značajni dokumenti općinske administracije koji regulišu ekološku oblast, uz primjenu svjetskih standarda jedna su od prepoznatljivih nijansi dugoročnog planiranja i realizacije projekata koji rezultiraju značajnim investicijama i izgradnjom namjenskih ekoloških objekata u funkciji zaštite i što manjeg zagađenja prirode. Rezultat takvih nastojanja je i izgradnja objekta «Kolektora i prečistača otpadnih voda» u široj zoni grada Srebrenika, čija je ukupna investiciona vrijednost oko 5 miliona eura. Uz obezbeđenje povoljnih finansijskih sredstava vrše se dalja projektovanja, koja će Srebrenik i okolinu učiniti prirodnom, čistom i zdravom sredinom. Paralelno s tim osnovano je i ekološko udruženje «Eko-zeleni» Srebrenik, koje prati ekološku problematiku na području općine te aktivno učestvuje u unapređenju svijesti kod građana, kako bi ličnim primjerom i angažmanom poboljšali trenutno stanje.

Kolektor - Prečistač voda / Collector for waste water

All important municipality documents regulating environmental protection are based on the best world's standards in this

Zelene površine / Lawn

area. They have been the corner-stone of long-term planning in this area and the realisation of the same, carried by local authorities. The result was providing remarkable investment for construction of collector for waste water, situated in nearby area, C 5 million worth. By providing financial means this project has still been in progress aiming to make Srebrenik and surrounding area natural, clean and healthy. Along with this project, a group of volunteers has established association "Eko zeleni" dealing with environmental protection and trying to increase environmental consciousness of fellow-citizens.

Razvoj zdravstvene zaštite na području općine Srebrenik počeo je 1953. g. u prizemnim prostorijama stare općinske zgrade, kada su radila 3 bolničara. Nova zgrada je izgrađena 1975. g. u koju preseljavaju sve službe i to je današnji Dom zdravlja. Kadrovski i opremom ova ustanova je sve više jačala, te se

stvarala potreba za pružanjem zdravstvene zaštite sve većem broju stanovnika. Problemi sa nedovoljnim prostorom su već bili izraženi od 1980. g., ali su se dodatno povećali razvojem Doma zdravlja i reformom zdravstva na TK-u. Tokom 2004.g. započeta je realizacija projekta dogradnje i nadzidivanja postojećeg objekta, čijim je okončanjem Ustanova dobila oko 1100 m² nove radne površine. Time se poboljšao kvalitet pruženih usluga a zaposlenicima su obezbijeđeni kvalitetniji uslovi rada.

Health protection development in Srebrenik has started in 1953, in a shabby old building with three nurses as a whole medical staff. The new building was built in 1975. As the number of inhabitants grew so there was the growing necessity for health protection. The building from 1975 became inadequate in the early 1980's. In 2004 started renovation of sub-standard building adding new 1100 square metres to existing ones. The quality of service has improved, too. The numbers of employee has increased and today there are 162 people working in JZU Dom zdravlja.

Osnovno školstvo se u organiziranom obliku počelo razvijati sa dolaskom turskog carstva odn. padom srednjevjekovnog grada pod tursku vlast (1512g.) kada su formirana 4 sibijan-mekteba. Za vrijeme Austro-Ugarske na području Srebrenika osnovana je samo četverorazredna škola 1902/1903. g. u naselju Jasenica. Do nagle ekspanzije i razvoja osnovnog školstva u Srebreniku dolazi u periodu od 1945. do 1990.g., kada se izgrađuje veći broj školskih objekata širom općine, tako da danas imamo 8 osnovnih škola sa preko 6500 učenika. Početak srednjeg obrazovanja u Srebreniku veže se za 1975. g. a 1977. g. formira se Školski centar za usmjereno obrazovanje "Džemal Bijedić". Danas je to JU Mješovita srednja škola Srebrenik koju pohađa preko 1600 učenika.

The history of education is very long and can be placed in 1512 when four sibijan-mekteb started to provide education for people of this area. The process of education developed

Srednja škola Srebrenik / Secondary school Srebrenik

during Austro-Hungarian period when a four-grade elementary school was founded in a village Jasenica in 1902/1903. Education on elementary level blossomed in period between 1945 to 1990, when a large number of schools was built. So, now there are eight elementary schools with 6500 pupils. Education on secondary level started in 1975 and, in 1977, there was secondary school "Džemal Bijedić" which has developed in JU "Mješovita srednja škola" Srebrenik with 1600 pupils.

U modernom i funkcionalnom Domu kulture u Srebreniku, nalazi se kino sala, prostorije Radio Srebrenika, biblioteka sa preko 20000 knjiga, moderna disco sala i lokalna televizija i on potpuno zadovoljava kulturne potrebe stanovništva grada i cijelog općinskog područja.

KUD "Mehmed Ibrahimović" Srebrenik

Od 1977. g. u ovom gradu djeluje i jedna od najznačajnijih kulturnih manifestacija u BiH pod nazivom "Srebrenik-otvoren grad umjetnosti", u kojem svake godine krajem avgusta i početkom septembra, borave i stvaraju likovni umjetnici iz BiH, Evrope i svijeta, koji ovom gradu ostavljaju svoja djela, otvaraju i proširuju kulturne vidike. Osim toga održavaju se pozorišne i filmske predstave, književne večeri, likovne izložbe i drugi vidovi aktivnosti, koji su u životu ovdašnjih građana manje zastupljeni tokom ostalog dijela godine. Kultura i narodna tradicija naročito se manifestuju kroz aktivan rad KUD-a "Mehmed Ibrahimović" osnovanog 1975. g. sa do sada preko 1000 članova svih uzrasta koji su prošli kroz KUD ili su i dalje članovi te BZK «Preporod».

Dom kulture Srebrenik,modern and funcional building, is a place where library with 20 000 books, local television station, radio station, cinema and disco club can be found. It is also the place where one of the most important cultural event in B&H "Srebrenik otvoren grad umjetnosti" is held. In the end of Avgust and beginning of September many artists,especially painters and sculptors from B&H,Europe and many other countries live and work during two months every year. In return, they leave their works to the organiser. Beside this cultural event there are many more, such as : theatar plays, film projections, literature evenings and exhibitions. Culture and tradition are very important for KUD "Mehmed Ibrahimović" established in 1975. Many young people have danced, sang or recited in this, all in all, thousand of them. Some of them are still members of BZK "Preporod".

Dr. Hašim Muharemović

Davne 1953. g. formiran je najstariji sportski kolektiv FK "Gradina" Srebrenik. Nakon njega formirani su i drugi fudbalski klubovi. Izgradnjom modernog gradskog stadiona kapaciteta 5000 gledalaca, omogućen je brži razvoj nogometu, ali i drugih sportova poput atletike i sl. Dovršetkom izgradnje sportske dvorane 2003.g. naglo se razvijaju sportovi poput košarke, rukometa, karatea, dok se muška ekipa OK "Gradina-Ingram" uspješno takmiči u Premijer odbojkaškoj ligi BiH. Teško je i nabrojati sve uspjehe nekoliko ovdašnjih karate klubova odn. nadaleko čuvenih ribolovaca, koji redovito osvajaju medalje na brojnim takmičenjima i daju državne reprezentativce.

The oldest sport club FK "Gradina" was founded in 1953, and it was followed by many other football clubs. The construction

FK "Gradina" Srebrenik / FC "Gradina" Srebrenik

of modern town stadium for 5000 spectators gave impulse to development of other sports. In 2003 new sports hall was finished giving opportunity to other sports to develop. One of the most important sport clubs is volleyball club OK "Gradina Ingram" playing in Premier Volleyball B&H League. It is difficult to mention all successes of karate clubs or famous fishermen who regularly win medals on fishing competitions.

OPĆINA SREBRENIK / MUNICIPALITY OF SREBRENIK

Ul. Radnička bb, 75350 Srebrenik, Bosna i Hercegovina

Tel: +387 35 64 57 62; Fax: +387 35 64 57 64

E-mail: opc.sreb@bih.net.ba • Web: www.srebrenik.ba

